

Έσοδα, Φορολογία & Ασφαλιστικό: Σχέση τριβής ή συμπληρωματικότητας;

Φίλες και φίλοι,

Φόροι και εισφορές αποτελούν τις δύο πιο σημαντικές πηγές δημοσίων εσόδων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Είναι δε και οι δύο βασικότερες επιβαρύνσεις που επιβάλλονται νομοθετικά από την κρατική εξουσία σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Ωστόσο την Ελλάδα της κρίσης και των μνημονίων τα δύο αυτά εργαλεία αποτέλεσαν τα δύο βασικά εργαλεία για την επίτευξη της δημοσιονομικής και διαρθρωτικής προσαρμογής.

Πολλές δε από τις αλλαγές που συντελέστηκαν είχαν οριζόντιο χαρακτήρα οξύνοντας το αίσθημα αδικίας.

Σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου η ειδοποιός διαφορά φόρων και εισφορών είναι ο βαθμός ανταποδοτικότητας. Κάτι που φυσικά στην Ελλάδα έχει παύσει να ισχύει, ειδικά μετά τον τελευταίο ασφαλιστικό νόμο, διαμορφώνοντας στους πολίτες την πεποίθηση πως φόροι και εισφορές είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Οι εισφορές αποτελούν υπό κανονικές συνθήκες χρήματα που πληρώνει ο ασφαλισμένος με την προοπτική να λάβει την σύνταξή του μετά από κάποια έτη.

Η φορολόγηση έχει έναν χαμηλότερο και λιγότερο σαφή βαθμό ανταποδοτικότητας καθώς αποσκοπεί στην χρηματοδότηση των δημοσίων υπηρεσιών και του κοινωνικού κράτους.

Όλα αυτά βέβαια ισχύουν σε μια κανονική χώρα.

Στην Ελλάδα όχι μόνο αντιμετωπίζουμε εξαιρετικά υψηλούς συντελεστές σε φόρους και εισφορές, που συνολικά έχουν περάσει το σημείο μεγιστοποίησης των εσόδων και άρα λειτουργούν μαζικά ως αντικίνητρο για απόκρυψη εισοδημάτων, απασχόλησης και επιχειρηματικής δράσης,

αλλά επιπλέον το ύψος των εισφορών έχει αποσυνδεθεί πλήρως από το τελικό ποσό της σύνταξης που θα λάβει αυτός που καταβάλλει αυτές τις εισφορές.

Κατά συνέπεια η χώρα φορολογεί τα εισοδήματα και επιβαρύνει νοικοκυριά και επιχειρήσεις με 2 κύματα υψηλής φορολογίας.

Τα αποτελέσματα είναι το υψηλό φορολογικό κενό, τα υψηλά ληξιπρόθεσμα σε εφορία και ταμεία και η εκτεταμένη απόκρυψη εργασίας και εισοδημάτων.

Ο φαύλος κύκλος κλείνει μέσω του προϋπολογισμού ο οποίος καλείται να καλύψει αυτά τα ελλείμματα μέσω νέων επιβαρύνσεων ή μέσω της συγκράτησης των δαπανών.

Που βρισκόμαστε λοιπόν σήμερα;

Για την καταβολή 28 δις ευρώ συντάξεων αναμένονται να εισπραχθούν 13 δις ευρώ εισφορών.

Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του κενού το καλύπτει ο κρατικός προϋπολογισμός με μεταβιβάσεις ύψους 15 δις ευρώ ή ύψους που αντιστοιχεί στο 31% των φορολογικών εσόδων.

Αντίστοιχα για το 2018 έχουν προϋπολογιστεί 48 δις ευρώ φορολογικών εσόδων που θα συνεισφέρουν στην επίτευξη ενός θηριώδους πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 3,5% του ΑΕΠ.

Πλεόνασμα το οποίο η κυβέρνηση θα επιχειρήσει να υπερκαλύψει ώστε να μπορεί να συνεχίσει την αναποτελεσματική πολιτική των έκτακτων κοινωνικών μερισμάτων.

Πολιτική που την οδηγεί σε 3 λανθασμένες αποφάσεις :

1. Στην περικοπή κρίσιμων κοινωνικών δαπανών, δίνοντας στην πραγματικότητα στους αδύναμους χρήματα που προορίζονταν για τους πλέον ασθενείς οικονομικά της κοινωνίας,
2. Στην ανάσχεση οποιασδήποτε προσπάθειας για μια συστηματική μεταρρύθμιση της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα.
3. Στην μη αξιοποίηση του όποιου δημοσιονομικού χώρου για την ελάφρυνση νοικοκυριών και επιχειρήσεων, στην επιμονή να επιβαρύνει την εργασία και την αποταμίευση με μεγάλα βάρη, καθιστώντας αδύνατη την οικονομική ανάκαμψη.

Σήμερα λοιπόν η επιβάρυνση σε φόρους και εισφορές μας έχει οδηγήσει σε ασφαλιστικές και φορολογικές υποχρεώσεις που οδηγούν σε αδιέξοδο ρευστότητας επαγγελματίες και επιχειρήσεις.

Μπορούμε συνεπώς να δηλώσουμε με σιγουριά πως υπό τις τωρινές συνθήκες η τριβή μεταξύ ασφαλιστικού και φορολογικού είναι σημαντική και ιδιαίτερα βλαπτική για όλους τους οικονομικούς φορείς.

Η λύση όλων αυτά που προανέφερα περνάει μέσα από την ταυτόχρονη αλλαγή στα 2 συστήματα.

Μια αλλαγή που όντως θα τα καθιστά συμπληρωματικά, υπό την έννοια πως θα διαμορφώνεται ένα πλαίσιο που θα στηρίζει την απασχόληση και τις επενδύσεις, που θα ελαφρύνει τους πλέον κινητικούς συντελεστές από υπέρμετρες υποχρεώσεις και που θα ωθεί την αποταμίευση.

Με βάση αυτούς τους στρατηγικούς στόχους μαζί με τον κ. Νεκτάριο και τον κ. Χριστοδουλάκη παρουσιάσαμε μια συνεκτική και τεκμηριωμένη μελέτη για το χρέος, το ασφαλιστικό και το φορολογικό υπό την αιγίδα της ΔιαΝΕΟσις.

Οι προτάσεις μας βασίζονται, αποδίδουν και επιτυγχάνουν τους στόχους για την απασχόληση και τις επενδύσεις κάτω από αυτήν ακριβώς την προϋπόθεση:

Την **συμπληρωματική και ταυτόχρονη εφαρμογή** μιας δέσμης μέτρων αναφορικά με τα πλεονάσματα, το χρέος, τις εισφορές, τη δομή του ασφαλιστικού, τους φόρους και τη φορολογική διοίκηση.

Υπό αυτό το πρίσμα το αίτημα που ήδη έχει διατυπωθεί και σήμερα εδώ για ένα σύστημα τριών πυλώνων με κεφαλαιοποιητική συμπληρωματική ασφάλιση και για μείωση των εισφορών πρέπει να συνοδευθεί **από μείωση τους ύψους και του αριθμού των συντελεστών, από κατάργηση και ενοποίηση μιας σειράς φόρων και από απλοποίηση των κλιμάκων περίξ του 20%.**

Να σημειωθεί σε αυτό το σημείο η σημασία της ευθυγράμμισης του συντελεστή φορολόγησης επιχειρηματικών κερδών με το ασφαλιστικό κόστος της εργασίας.

Η άμβλυνση της διαφοράς στα δύο κόστη, που εξάλλου προέκρινε και η πρότασή μας, μειώνει τα κίνητρα απόκρυψης θέσεων απασχόλησης.

Η σύγκλιση αυτή των δύο συντελεστών σε χαμηλότερα επίπεδα από τα σημερινά θα δώσει κίνητρα για την εξάλειψη της μαύρης εργασίας στα χαμηλότερα εισοδήματα και θα ενισχύσει τα αποδιδόμενα έσοδα των ταμείων από αυτές τις κατηγορίες εργαζομένων.

Στη μελέτη προτείνουμε και μια σειρά από βελτιώσεις στον τρόπο που λειτουργεί η φορολογική διοίκηση ώστε να πλαισιώσουν και να ενισχύσουν τις προτάσεις για την απλοποίηση των συντελεστών.

Ένα από αυτά τα μέτρα είναι και η ενιαία εισπραξη φορολογικών και ασφαλιστικών πληρωμών από τις ΔΟΥ. Μέτρο που θα ενισχύσει την εισπραξιμότητα, την αυτό-συμμόρφωση και την αποτελεσματικότητα των εισπρακτικών μηχανισμών θωρακίζοντας την διατηρησιμότητα των εσόδων των ταμείων και της εφορίας.

Κλείνοντας επιτρέψτε μου να κάνω 2 παρατηρήσεις.

Πρώτον, σήμερα ίσως έχουμε την τελευταία ευκαιρία για μια σημαντική και ταυτόχρονη μείωση συντελεστών σε φόρους και εισφορές καθώς τα ήδη ψηφισμένα μέτρα για το αφορολόγητο και τις συντάξεις μας δίνουν τον απαραίτητο δημοσιονομικό χώρο για να επιχειρήσουμε κάτι τέτοιο.

Μια ταυτόχρονη μείωση που θα λειτουργούσε ως ένα θετικό σοκ στην οικονομία βγάζοντας την χώρα από την αναπτυξιακή αναιμία και στηρίζοντας ουσιαστικά τους μικρομεσαίους. Δυστυχώς όπως φαίνεται η κυβέρνηση επιλέγει να πετάξει τον ιδρώτα και τις προσπάθειες του Ελληνικού λαού σε αντίμετρα αμφιβόλου αποτελεσματικότητας και διάρκειας.

Δεύτερον, η χώρα φαίνεται να είναι εγκλωβισμένη σε μια συζήτηση για το κοινωνικό κράτος του 1950, τη στιγμή που θα έπρεπε να σχεδιάζει το κοινωνικό κράτος του 2050.

Απέναντι στην ευελιξία στην αγορά εργασίας που είναι απαραίτητη για τη δημιουργία πλούτου σήμερα πρέπει να αντιτάξουμε νέα εργαλεία κοινωνικής πολιτικής:

- Το καθολικό βασικό εισόδημα,

- η αποδέσμευση του συντελεστή εργασίας από την χρηματοδότηση του κοινωνικού κράτους,
- η αντιστάθμιση του ρόλου της ρομποτικής και των big data στην μείωση της απασχόλησης

Και πρέπει να μπει στο επίκεντρο των αναζητήσεών μας και των προτάσεων πολιτικής πώς όλα αυτά συνεισφέρουν στο κοινωνικό κράτος του 21^{ου} αιώνα

Η σύγχρονη κοινωνική ευαισθησία, η στήριξη της μεσαίας τάξης της 4^{ης} τεχνολογικής επανάστασης περνάει μέσα από αυτά τα ζητήματα.

Η Ελλάδα βρέθηκε στους ηττημένους της 3^{ης} τεχνολογικής επανάστασης. Σήμερα θα μπορούσε να βρεθεί στην πρωτοπορία της νέας τεχνολογικής εποχής συνδυάζοντάς την με ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος.

Η ευημερία και η προκοπή της χώρας και των μελλοντικών γενεών περνάει μέσα από την αξιοποίηση των ευκαιριών που δημιουργεί η τεχνολογική πρόοδος. Μέσα από τη σύνθεση και τη συνεννόηση χάριν των πολιτών.

Σας ευχαριστώ